

Folketingets Udvalg for Digitalisering og It

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00
digmin@digmin.dk

Sagsnr.
2023 - 1796

Svar på spørgsmål fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) stillet den 26. maj 2023.

Doknr.
22764

Spørgsmål nr. 6:

”Vil ministeren redegøre for, hvilke dele af borgerforslaget, der kan gennemføres, uden at Danmark kommer i modstrid med EU-retten?”

Dato
26-06-2023

Svar:

De fleste af de områder, som anbefalingerne i borgerforslaget omhandler, reguleres allerede i dag af europæisk lovgivning, eller vil snart blive det.

Forslag nr. 1 (forbud mod indsamling af data fra børn under 16 år) omhandler databeskyttelse som reguleres i databeskyttelsesforordningen, hvorfor der er indhentet bidrag fra Justitsministeriet:

”Det anbefales i borgerforslaget, at der i dansk lovgivning indføres et forbud mod, at der indsamles og behandles data fra børn under 16 år. Det er efter databeskyttelsesforordningen ikke muligt at indføre et generelt forbud mod indsamling og behandling af personoplysninger for børn under 16 år.

Hvis informationssamfundstjenester behandler personoplysninger om børn på baggrund af samtykke, fastlægger databeskyttelsesforordningen særlige betingelser for et barns samtykke. Der er således krav om, at forældrene samtykker til behandlingen af personoplysninger, hvis barnet er under 16 år. Det er efter forordningen muligt at fastsætte en lavere aldersgrænse nationalt. Aldersgrænsen må dog ikke være under 13 år.

I Danmark er aldersgrænsen fastsat til 13 år, jf. databeskyttelseslovens § 6, stk. 2. Hvis der nationalt skal fastsættes en højere aldersgrænse for informationssamfundstjenesters behandling af personoplysninger om børn på baggrund af samtykke, skal databeskyttelsesloven ændres. Regeringen vil fremsætte lovforslag herom i næste folketingssamling.”

Forslag nr. 2-6 og 8-9 omhandler digitale tjenester, som hovedsageligt reguleres i forordningen om digitale tjenester (DSA-forordningen), hvorfor der er indhentet bidrag fra Erhvervsministeriet:

”DSA-forordningen finder anvendelse fra den 17. februar 2024, dog således at visse bestemmelser om bl.a. risikovurderinger og -begrænsninger finder anvendelse for meget store online platforme og meget store online søgemaskiner fire måneder efter at en platform er udpeget som ”meget stor”. De første platforme blev udpeget den 25. april 2023. Forordninger har direkte virkning, og DSA-forordningen er derved direkte gældende i dansk ret fra anvendelsesdatoen.

DSA-forordningen finder anvendelse på udbydere af formidlingstjenester. Dette omfatter f.eks. sociale platforme. DSA-forordningen harmoniserer fuldt ud de gældende regler for formidlingstjenester inden for forordningens anvendelsesområde, og der kan ikke (inden for anvendelsesområdet) indføres mere vidtgående, national regulering. For så vidt angår regulering af de spil-tjenester, som ikke udgør formidlingstjenester omfattet af DSA-forordningen, henvises særligt til besvarelse af spørgsmål nr. 13.

Det vurderes, at forslag nr. 2-6 – som Erhvervsministeriet fortolker de stillede forslag – i det væsentlige vil være omfattet af regulering i DSA-forordningen. De enkelte forslag gennemgås herunder:

For så vidt angår forslag nr. 2 (forbud mod såkaldt adfærdsbaseret markedsføring til børn under 16 år) indfører DSA-forordningen et forbud mod målrettet markedsføring baseret på profilering ved brug af personoplysninger, hvis udbyderen af formidlingstjenesten med rimelig sikkerhed er klar over, at tjenestemodtageren er mindreårig. Forbuddet gælder for onlineplatforme, dvs. formidlingstjenester, der lagrer og udbreder information til offentligheden.

For så vidt angår forslag nr. 3 (forbud mod manipulerende designpraksisser, der kan påvirke børn til at se upassende indhold eller fastholde deres opmærksomhed mod deres vilje) indfører DSA-forordningen et forbud mod såkaldte "dark patterns". Forbuddet gælder for onlineplatforme, dvs. formidlingstjenester, der lagrer og udbreder information til offentligheden. Forbuddet betyder, at online platforme ikke må designes på en måde, som vildleder, manipulerer eller på anden vis fordrejer eller forringer brugerens evne til at træffe frie og oplyste valg på platformen. Europa-Kommissionen kan udstede retningslinjer for anvendelse af bestemmelsen. Det vil være en konkret vurdering, om et design er udtryk for et "dark pattern". I denne vurdering vil bl.a. indgå praksis fra håndhævende myndigheder.

Derudover indfører DSA-forordningen et krav om, at udbydere af onlineplatforme, der er tilgængelige for mindreårige, indfører passende og forholdsmæssige foranstaltninger til at sikre et højt niveau af privatlivets fred, tryghed og sikkerhed for mindreårige på deres tjeneste.

Desuden gælder der allerede i dag regler om forbud mod dark patterns efter databeskyttelsesreglerne og efter direktiv 2005/29/EF om urimelig handelspraksis, der i Danmark er implementeret ved markedsføringsloven. Direktivet om urimelig handelspraksis finder anvendelse på enhver "urimelig handelspraksis". Hvis der anvendes "dark patterns" i forbindelse med handelspraksis mellem tech-virksomheder og forbrugere, kan dette efter en konkret vurdering være i strid med direktivet.

For så vidt angår forslag nr. 4 (krav om, at techvirksomheder gennemfører og offentliggør en såkaldt Child Rights Impact Assessment efter engelsk forbillede før lanceringen af en større ny service eller et produkt målrettet børn og unge) pålægger DSA-forordningen meget store online platforme og meget store online søgemaskiner at udarbejde risikovurderinger af deres platforme. Heri indgår bl.a. enhver aktuel eller forventet negativ indvirkning i forbindelse med beskyttelse af mindreårige. Risikovurderinger skal udarbejdes mindst én gang hvert år og under alle omstændigheder forud for ibrugtagningen af funktioner, som må forventes at have en kritisk indvirkning på de nævnte systemiske risici.

For så vidt angår forslag nr. 5 (krav om, at techfirmaer offentliggør deres dataindsamlingspraksis, indholdsmoderationspraksis og algoritmiske brug, herunder hvilke datatyper og -mængder der indsamles og bruges til algoritmisk forstærkning eller targeting) indfører DSA-forordningen krav til transparens, idet formidlingstjenester bl.a. underlægges periodiske rapporteringsforpligtelser, herunder om indholdsmoderation. Rapporterne skal offentliggøres. Udbydere af onlineplatforme skal desuden i deres vilkår og betingelser på et klart og forståeligt sprog fastsætte de vigtigste parametre, der anvendes i deres anbefalingssystemer, samt tjenestemodtagernes muligheder for at ændre eller påvirke disse vigtigste parametre. Udbydere af meget store onlineplatforme og onlinesøgemaskiner, der anvender anbefalingssystemer, skal sørge for, at modtagerne af deres tjenester har alternative muligheder for anbefalinger, som ikke er baseret på

profilering. Dataindsamling vedrørende personoplysninger reguleres som udgangspunkt ikke i DSA-forordningen.

For så vidt angår forslag nr. 6 (krav om klare, præcise og letforståelige politikker og procedurer for moderation af indhold og appeller af indholdsbeslutninger) pålægger DSA-forordningen formidlingstjenester i deres tjenestevilkår at oplyse om politikker, procedurer, foranstaltninger og værktøjer, der anvendes til indholdsmoderation. Udbydere af formidlingstjenester, der oplagrer information, skal give en begrundelse, når de begrænser adgang til information, der vurderes ulovligt eller i strid med udbyders tjenestevilkår. Udbyderen skal endvidere oplyse om muligheder for at påklage beslutningen.

For så vidt angår forslag nr. 8 (krav om, at techfirmaer blokerer mindreåriges adgang til sociale medieplatforme såsom Instagram, TikTok og Snapchat, medmindre de har udtrykkelig tilladelse fra deres forældre) og nr. 9 (krav om, at techfirmaer blokerer adgangen til pornografisk materiale for mindreårige) har den af regeringen nedsatte ekspertgruppe om tech-giganter i deres delafrapportering fra juni 2023 anbefalet, at der udvikles effektive aldersbekræftelsesværktøjer, så børn og unge kun kan få adgang til tjenester med aldersvarende indhold. Det skal understøtte, at mindreårige ikke får adgang til tjenester, der er designet på en særlig vis eller rummer indhold, som ikke er egnet til børn. Regeringen vil i lyset af anbefalingerne fremsætte et lovforslag vedr. aldersverifikation, som skal medvirke til, at børn og unge kun kan få adgang til tjenester med aldersvarende indhold. Det skal ske ved, at man med inspiration fra Tyskland og Frankrig, stiller krav om, at platformene indfører aldersverifikation, som af myndighederne vurderes effektiv, og platformene kan blokeres af teleudbydere, hvis platformene ikke efterlever kravene om aldersverifikation.”

Forslag nr. 7 (forbud af enhver algoritmisk proces, der resulterer i ulovlig forskelsbehandling iht. gældende lovgivning.) omhandler kunstig intelligens, som vil blive reguleret af forordningen om kunstig intelligens, når forordningen træder i kraft. Såfremt forskelsbehandling er ulovlig iht. gældende lovgivning vil denne forskelsbehandling være ulovlig, uanset om der anvendes kunstig intelligens. Det antages derfor, at forslag nr. 7 i beslutningsforslaget omhandler risikoen for bias i kunstig intelligens. Det er ikke muligt at indføre et forbud mod bias i kunstig intelligens, når forordningen om kunstig intelligens er trådt i kraft. Ud fra Kommissionens forslag til en forordning om kunstig intelligens vil der blive stillet krav om, at udbydere af kunstig intelligens systemer, er opmærksomme på bias i deres data og adresserer de risici, der kan føre til forskelsbehandling.

Med venlig hilsen

Marie Bjerre